

גמ' ב"ק צא:

שחבלו בו חייבין ואין אדם רשאי לחבל בעצמו והתניא ^(א) יכול נשבע להרע בעצמו ולא הרע יהא פטור ת"ל ^(ב) להרע או להטיב מה הטבה רשות אף הרעה רשות ^(ג) אביא נשבע להרע בעצמו ולא הרע ^(ד) אמר שמואל את מוחו אלא תנאי היא דאיכא למ"ד אין אדם רשאי לחבל בעצמו ואיכא מ"ד אדם רשאי לחבל בעצמו מאן תנא דשמעת ליה דאמר אין אדם רשאי לחבל בעצמו

שבועות כז

עניין: חבלה בעצמו

ארוכה וזה אינו מעלה ארוכה אלא האי תנא הוא דתניא ^(א) אמר ר"א הקפר ברבי מה ת"ל ^(ב) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזה נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה: הקוצץ גמיעותיו [וכו']: תני רבה בר בר חנה קמיה דרב ^(ג) ישורי

רמב"ם סנהדרין ספ"ח

בגזירין. גזירת הכתוב היא שאין ממיתין בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו אלא על פי שני עדים. וזה שהרג יהושע עכן ודוד לגר עמלקי בהודאת פיהם הוראת שעה היתה או דין מלכות היתה. אבל הסנהדרין אין ממיתין ולא מלקין המודה בעבירה שמא נטרפה דעתו בדבר זה. שמא מן העמלקין מרי נפש הוא המחכים למות שתוקעין בבתנם ומשליכין עצמן מעל הגגות שמא כך זה יבא ויאמר דבר שלא עשה כדי שיהרג וכללו של דבר גזירת מלך היא:

רדב"ז על הרמב"ם סנהדרין ספ"ח

ואין לנו יודעים הטעם ואפשר לתת קצת טעם לפי שאין נפשו של אדם קניינו אלא קנין הקב"ה שנאמר הנפשות לי הנה (יחזקאל י"ח) הילכך לא תועיל הודאתו בדבר שאינו שלו ומלקות פלגו דמיסה הוא אצל ממונו הוא שלו ומש"ה אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי וכי היכי דאין אדם רשאי להרוג את עצמו כן אין אדם רשאי להודות על עצמו שעשה עבירה שחייב עליה מיתה לפי שאין נפשו קניינו. ועם כל זה אני מודה שהיא גזירת מלכו של עולם ואין להרהר:

ספר חסידים

תרעו כשם שחייב אדם על נזקי חבריו כך חייב על נזקי עצמו [א] שאם הוא עצמו שרק וטש בפני עצמו ומתלש בשעריו ומקרע את כסות עצמו ומשבר את הכלי בחמתו ומפזר את מעותיו בחמתו [ב] פטור מדיני אדם ודינו מסור לשמים שנאמר (בראשית ט' ה') ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש [ג].

גמ' חולין צא.

גיד הנשה נאסר לבני נח ^(א) ויותר יעקב לבדו אמר רבי אלעזר שנשתייר על פסין קטנים ^(ב) מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממונם יותר מגופם וכל כך למה ^(ג) לפי שאין פושטין ידיהן בגזל ^(ד) ויאבק איש עמו עד עלות השחר אמר רבי